

ПРОМІНЬ ПРОСВІТИ!

Число 5 (73)
березень
2020 р.

За вас правда, за вас слава і воля святая!

Газета ГО «Криворізьке міське правозахисне товариство»

Ми тут: <http://www.kmpzt.org.ua> На фейсбуці — у групі "ПРОМІНЬ ПРОСВІТИ ЄДНАННЯ"

Куди нас рухає місцева преса?

КРИВОРІЖЦІВ ПІД ЧАС РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ НАЦІЛЮЮТЬ ПРОТИ УКРАЇНСЬКИХ ЦІННОСТЕЙ

(Читайте на 3-й стор.)

СТИСЛО ПРО КОРОНАВІРУС ДЛЯ ЗАГАЛУ

Те, що це – серйозно й небезпечно, стало очевидним, коли з'явилися перші офіційні дані про хворих. Швидке поширення, висока смертність, відсутність специфічних ліків. Це вірусне захворювання. А вірус – це організм, який не може розмножуватися самостійно. Для розмноження він має потрапити у середину клітини. Потрапивши у середину він, змушує клітину створювати такі ж віруси. Вражені клітини часто гинуть, або перестають виконувати свої функції. Коронавірус вражає легені.

Ліків, які діють на коронавірус, немає. Антибіотики і імуностимулятори на коронавірус не діють. Це новий вірус, й вакцини поки що не існує. На розробку вакцини потрібно більше року. Тільки у фільмах це роблять швидко. Тож сенсації тут не буде. Тому усе залежить від особливостей хворого. Лікування – лише симптоматичне. Тобто, лікарі намагаються утримати організм людини від смерті у різний спосіб, але при цьому не впливають на сам вірус. Знижують температуру, підключають кисень, насичують кров киснем зовні (коли легені вже не працюють) і т.п.

На сьогодні у світі одужало 68 тисяч людей, померло – 4,7 тисячі. І це дуже серйозно. На кожну тисячу тих, що одужали, приблизно 50 померлих. Смертність – близько 5%. У групі найбільшого ризику – люди із супутніми хворобами, немолодого віку. Смертність серед людей віком 10-39 років – 0.2%, 40-49 років – 0.4%, 50-59 років – 1.3%, 70-79 років – 8%, більше 80 років – 14.8%. Приблизно 30-40% людства захворіє. Питання лише у тому, на якому саме проміжку часу. Фактор часу є ключовим.

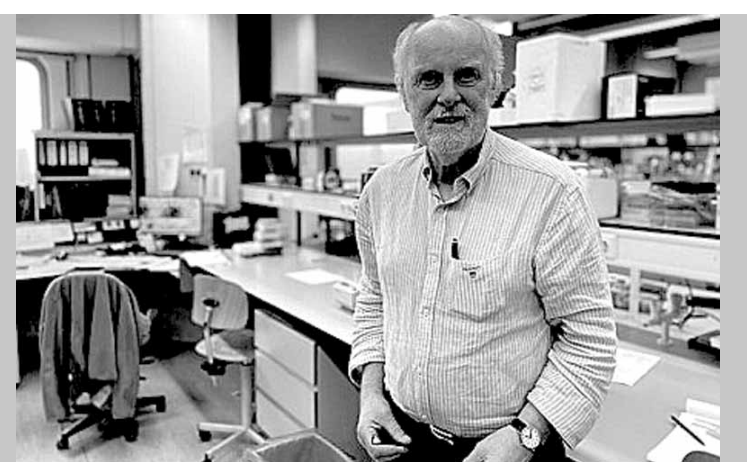
Велика кількість хворих блокує систему медичної допомоги. Яскравий приклад: Італія.

Тому головний метод захисту – це зменшення розповсюдження вірусу. Потрібно зменшити кількість людей, яких інфікує вже хвора людина. У середньому, у світі кількість хворих подвоюється кожні 4 дні. У США, Франції, Німеччині – кожні 2 дні. В Італії – кожні 3 дні. У Китаї кількість хворих практично постійна. Південна Корея наближається до цього. Динаміку ви можете побачити у пана Andreas Burkert на сторінці у Facebook.

Що робити громадянам?

У всякий спосіб уникати інфікування. Ви ніколи не знаєте, де вас інфікують. Це означає, що потрібно максимально уникати подорожей у транспорті, багатолюдних місць, масових заходів, громадського транспорту, людних магазинів, тренажерних залів. Звести до мінімуму особисті фізичні контакти. При спілкуванні тримати відстань не менше метра. Для групи найбільшого ризику найкраще ізолюватися. Ви можете користуватися респіратором (наприклад, у людних місцях), але грамотно. Не чіпайте очі, рота, носа руками. Після повернення з людних місць потрібно ретельно мити руки з милом (або обробляти 70% спиртом чи – спиртовмісними антисептиками), вмиватися. При найперших ознаках хвороби – консультуватися із лікарем. Саме від свідомої поведінки громадян дуже багато залежить.

Вікторія ШЕЛЕВИЦЬКА,
асистентка кафедри педіатрії,
сімейної медицини та клінічної
лабораторної діагностики
Дніпропетровської медичної
академії, м. Кривий Ріг, 12 березня
2020 року. – (Спеціально для газети
«Промінь Просвіти Є»)

У Нідерландах вчені знайшли антитіло до вірусу SARS-CoV-2

Вчені Роттердама і Утрехта знайшли антитіло до вірусу SARS-CoV-2, що викликає коронавірусну хворобу. Про це повідомляє NOS.

«Це найперше антитіло, що блокує інфекцію, і є велика ймовірність, що воно також буде використано у виготовленні ліків, які надійдуть у продаж», - заявив роттердамський професор клітинної біології Франк Гросфелд.

Зазначається, що дослідники мали це антитіло в лабораторії після попереднього дослідження схожих на Covid-19 вірусних інфекцій. «Ми повинні щось зробити й, можливо, в нас вже щось є. Тому і почали відразу ж працювати в цьому напрямку», - сказав Гросфелд.

Він також додав, що антитіло має бути протестовано на людях, та всі ці дослідження можуть затягнутися на місяці. Зараз ці дослідження повинні отримати схвалення від інших вчених в області біології. Своєю чергою, колега з Утрехта Беренд-Ян Бош наголосив, що це багатообіцяючий крок, але ще зарано говорити про ефективність. Антитіло може бути використано для виготовлення ліків проти корони.

Фахівці наголосили, найефективніше - це профілактика, а не лікування. Тож потрібна вакцина, на розробку якої може піти мінімум два роки.

Сайт газети «День», 14 березня 2020 року

Поодинокі голоси в застінках системи

(Переслідування депутатів Криворізької міської ради тривають)

Якщо кінець року було відзначено звітами правозахисників та правозахисних організацій про не дуже веселі справи з дотриманням прав людини, то початок 2020-го додав ще недобрих новин. 25-го лютого група депутатів Криворізької міськради звернулася за підтримкою до преси та громадськості через неодноразові хуліганські напади на депутатів, що є обранцями від демократичних сил, тобто, на тих, хто словом або ділом протистоїть меру та політиці, яку він проводить. Останньою краплею стала спроба серед білого дня і в центрі міста підпалити автомобіль Антона Петрухіна, що мала місце напередодні. Депутати підготували звернення до міністра внутрішніх справ та голови СБУ, яке підписали 33 з 64-х депутатів.

Прес-конференцію, на якій мали бути розповсюджені деталі подій, призначили на 13.30 26-го лютого у приміщенні по вул. В. Гурова, 1-в. О 13.15 в цьому приміщенні працівники знали лише про те, що конференцію перенесено. Куди і на коли, не знали. Мовчав з цього приводу й інтернет. Десять хвилин телефонних розмов, і з'ясувалося, що конференція відбудеться в призначений час, тільки уже в готелі «Аврора». З пригодами, але конференція відбулася, представники преси та телебачення на неї потрапили. І якщо для більшості колег-медійників стурбованість депутатів є одним із буденних інформаційних приводів, то для газети правозахисного товариства зацікавленість була значно більшою, бо про порушення своїх цивільних прав повідомляли депутати, тобто ті, хто мав би бути в авангарді боротьби з такими порушеннями взагалі.

Зустріч відкрила позафракційна депутатка Людмила Бурман. Вона пояснила причину незгодженості місця її проведення: власнику орендованого приміщення подзвонили з міськвиконкомом і наполегливо попросили не проводити в себе опозиційний захід. Тож довелося в останню хвилину шукати прихистку у багатотрошньому готелі на 95-му кварталі.

Доповідка повідомила про постійні спроби перешкоджання депутатській діяльності, тиску на опозиційних депутатів з боку тих, кого протягом всієї зустрічі називатимуть «системою». Далі слово було надано депутату від «Сили людей» Андрію Немченку. Він перший, ще в 2018 році, зазнав хуліганського нападу біля власного будинку. Пов'язує він це з його відвертою та послідовною конфронтацією з «Криворіжгазом». Кримінальна справа, відкрита за його заявою, формально ще існує, але зависла десь у поліцейських кабінетах Полтавської області. Другий, минулорічний, приклад навела Тетяна Шаповалова.

Її авто було спалено після того, як вона разом з колегами, виступила проти виділення «потрібним людям» земельної ділянки в історичному центрі міста. Зловмисників не знайдено, замовники злочину продовжують тиск. Останній із доповідачів, депутат Антон Петрухін, подякував небайдужим землякам за те, що не побоялися вогню і загасили своєчасно його підпалене авто. Камери відеоспостереження зафіксували процес підпалу, але є всі підстави вважати, що пошук зловмисників затягується.

Цей злочин Петрухін пов'язує зі своєю депутатською діяльністю, зокрема, з його боротьбою проти нелегальних автозаправок, що торгують фальсифікованим пальним. В його промові знову пролунало слово «система».

Коли було запропоновано задавати запитання, член редколегії «Проміня Просвіти Є» Олександр Чижиков поцікавився, чи вийшло питання за межі Кривого Рогу, чи всі законні способи впливу на правоохоронні органи випробувані? Відповідь була однозначною: в справах задіяні професійні юристи, всі скарги та запити написані. Результатів – немає.

Стислий час спілкування було використано з максимальною користю для всіх присутніх. Інформація про події донесена до читача, глядача, користувача інтернету. Що залишається? Залишається зробити висновки.

У державі існує тотальна система порушення законів та фундаментальних прав людини. Складовою частиною цієї системи є виконавча влада, що вирішує питання, в яких Тим чи іншим чином зацікавлена, без найменшого огляду на закон та Владу представницьку. Громадяни, які намагаються відстоювати свої права або інтереси співгромадян, до виконавчої влади не наближених, піддаються утискам, включно з відвертою загрозою для їхнього майна, здоров'я та життя. Громадяни пересічні, правозахисники та громадські

діячі абсолютно не відрізняються в цьому один від одного, і тільки в цьому в країні є рівність. Тільки це не рівність перед законом, а рівність перед беззаконням. Депутати місцевих рад, у випадку, якщо їхня діяльність заважає планам існуючої системи, не можуть розраховувати на те, що вони впливовіші за пересічного громадянина. Їхні цивільні права так само ігноруються правоохоронними органами на всіх рівнях. Їхне обурення з цього приводу абсолютно зрозуміле, але не викликає особливого резонансу в суспільстві, бо рівність є рівність. Тому і більша поінформованість суспільства за допомогою преси не може нічого вирішити. Важко ручатися за всю пресу, але «Промінь Просвіти – Є» не випустив жодного числа, в якому б не торкався правозахисної тематики. Принципові дії та виступи депутатів на сесіях, безумовно, роблять їм честь, піднімають їх в очах співгромадян, але не руйнують систему, навіть не послаблюють її. В той чи інший спосіб, але система досягає свого. Загальний стан нашого міста, а можливо, і всієї країни (від питань екології і до питань права) такий, що громадянину легше змінити місце мешкання, ніж досягти позитивного для себе результату. І пересічному громадянину не так вже й важливо, хто яку роль грає в цій не комфортній для життя системі. Президент і уряд, мер і голова райрад, депутати, поліція, прокуратура, суд у всіх своїх інстанціях перетворилися на єдиний інструмент порушення прав під назвою «система». А в наведеному сьогодні прикладі ця система вже скаржиться сама на себе.

Того ж 24 лютого, коли відбувся підпал авто на пр. Гагаріна, Тернівський районний суд після майже п'яти років слідства і судового слухання виніс звинувальний вирок депутату міськради від «Сили людей» Юлію Морозову. Підсудний стверджує, що на місці ДТП, в якій його визнали винним, його не було взагалі. Під час слідства та суду він мандрував між Норвегією та Південною Африкою, вирішував питання, що мають до сучасного життя України таке ж відношення, як Тунгуський метеорит: був впевнений, що кваліфіковані юристи захистять його. Тепер він сподівається на апеляцію, просить друзів та небайдужих громадян про розголос того, що відбулося, і запевняє, що в такий спосіб система зводить рахунки з ним, опозиційним депутатом, який на практиці не складає для системи ніякої небезпеки. Так, депутати від самих різних політичних сил проявили єдність (33 з 64-х), коли постало питання порушення їхніх прав, але вже на наступній сесії не змогли домовитися у питаннях, що, на їхню ж думку, лежать в основі конфліктів та утисків на рівні міської ради.

Депутатський термін добігає кінця. Хтось мріє – аби швидше збіг той термін, бо розчарований власним безсиллям, декоративністю посади. Хтось, навпаки, шукає виправдань своїй слабкості, відсутності перемог і готовий рішуче критикувати систему, аби тільки залишитись її частиною. Політична діяльність у вигляді депутатства обіцяє більше можливостей, якщо не матеріальних то моральних дивідендів. Але тільки обіцяє! Можливість красиво виступити перед колегами та виборцями не захистить чиєсь право, не вирішить принципове питання. Все це – лише голоси поодинокі, що не зливаються в потужний хор.

Поки місцеві політики шукають п'ятий кут, на державному рівні відбуваються події, які ніяк не покращать становище із захисту їхніх прав і прав людини взагалі. Міністра внутрішніх справ Авакова, на якому шість років тримається беззаконня, призначили знову на цю посаду в новому уряді. Президент назвав його роботу «найбільш результативною». Та чи той це результат, якого ми бажали?! Начальник слідства Криворізького міського управління поліції Олександр Гоптарев, безумовний координатор бездіяльності криворізького слідства у всіх питаннях, (а це місцеві депутати вважають причиною своїх неприємностей) обійняв якусь високу посаду в Києві. Від таких новин марніють обличчя мільйонів ображених громадян, але, на жаль, політики своєю справою це не вважають, на слова протесту не наважуються. Тож звідкіля врожаю чекати, якщо ниву не орано?!

Правозахисна робота ані грошей, ані кар'єри не обіцяє, і може тому на неї дивляться зверхньо, а правозахисників вважають диваками. Але без неї (точніше, без її результатів) ми всі, незалежно від наших талантів та амбіцій, просто стоїмо в черзі за беззаконням.

Леонід БАГАШВІЛІ,
м. Кривий Ріг

"Точка зору"

Донбас і санкції проти Росії «Консультативна рада» – частина плану Путіна

На тлі трагічних звісток з цілої низки країн світу і першої жертви пандемії коронавірусу в Україні, новина про продовження європейських персональних санкцій проти Росії пройшла майже непоміченою. Проте ці санкції проти фізичних та юридичних осіб були продовжені практично автоматом, без будь-яких серйозних дискусій у Раді ЄС. Це – ще один доказ того, що санкції проти Росії – як персональні, так і секторальні – стали практично рутиною. Ще кілька років тому європейські політики обговорювали варіанти скасування цих санкцій – від повного до «поступового», в разі поступок щодо Донбасу. Та й зараз багато хто закликає «дати Росії шанс», як сказав президент Франції Еммануель Макрон. Однак санкції це не стосується. Немає ніякого реального просування по врегулюванню ситуації в Україні – немає і відмови від санкцій.

Не варто думати, що російське керівництво це не турбує. Турбує. Можна як завгодно довго стверджувати, що російська економіка адаптувалася до санкцій. Однак те, що вона несе відчутні втрати від західного економічного тиску, є очевидним. Як, втім, і те, що російські чиновники не хочуть, щоб їх обмежували в пересуваннях. Що дала збір улюблена модель російської номенклатури – «заробляємо» в Росії, витрачаємо і вкладаємо – в цивілізованому світі.

Тим більш актуальним збиток від санкцій стає зараз, в епоху нового серйозного зниження нафтових цін. І в ситуації, коли пандемія коронавірусу може серйозно позначитися на темпах зростання китайської економіки, не залишить Росії особливого вибору з точки зору співпраці зі Сполученими Штатами і Європейським союзом.

«КОНСУЛЬТАТИВНА РАДА» ЯК ЧАСТИНА РОСІЙСЬКОГО ПЛАНУ

Саме тому, що процедура продовження санкцій стала рутинною, Кремль продовжить докладати зусилля для їхнього скасування. Більш того, найближчим часом ці зусилля можуть стати ще більш серйозними: цього вимагатимуть поточні економічні інтереси.

Однак при цьому Росія завжди буде намагатися поєднувати скасування санкцій і збереження контролю над Донбасом і Кримом. А для цього для неї є життєво важливим, щоб вона з агресора перетворилася на посередника. Щоб Володимир Путін міг довести західним лідерам, що Росія більше в конфлікті участі не бере, що тепер Київ проводить самостійні прямі переговори з «місцевою владою» окупованих територій.

Ухвалене в Мінську рішення про створення «Консультативної ради», в якій представники української влади повинні проводити консультації з представниками «особливих районів» слід розглядати саме як частину російського плану щодо скасування санкцій, а зовсім не як шлях до деокупації Донбасу.

Віталій ПОРТНИКОВ, журналіст і політичний коментатор, оглядач радіо «Свобода» і «Крим. Реаліті», 14 березня 2020 року, радіо «Свобода».

На світлинах: під час акції «Не допустимо мінської зради!» біля Офісу Президента України, 13 березня 2020 року
<https://www.radiosvoboda.org/a/30487357.html>

Нашим шановним читачам варто нагадати про те, що сьогодні на вулицях Кривого Рогу можна багато про що почути. Особливо ж – останнім часом, коли криворіжці туди-сюди сновигають із мобільними телефонами й смартфонами в руках. Нерідко це – і широко усім відомий «руській мат». Але трапляються і набагато прикріші речі. Тільки тут я вже поведу мову не про те, що «руській мат» «освоїли» на просторах криворізьких вулиць, проспектів і провулків навіть учні й учениці молодших шкільних класів. Ні, я – про те, що уже цілком дослі люди публікують, наприклад, в «Домашній газеті» чи в газеті «Вестник Кривбасса» під час російсько-української війни, яка триває уже довше, ніж Друга світова.

1. КОЛИ ГАЗЕТА ОБРАЖАЄ НЕ «ПОДОМАШНЕМУ»

Під рубрикою «Відверта розмова» у числі «Домашньої газети» від 26 лютого 2020 року передруковано матеріал під заголовком «Путіну потрібні не Донбас і Крим, а мільйони українців» (джерело - <https://apostrophe.ua/ua/article/society/2020-02-24/putinu-nujnyi-ne-donbass-i-kryim-a-millionyi-ukraintsev---oksana-zabujko/31132>), в якому на запитання відповідає «українська письменниця й інтелектуалка, лауреатка Шевченківської премії-2019 у номінації «Публіцистика» Оксана Забужко». У ньому, зокрема, мовиться про наступне:

«Минулої п'ятниці, 21 лютого, Украї-

летаргический сон с кошмарами... А всю правду трудно осознать. Не находится – из миллионов людей! – ни одного, способного сделать то, что сделал Путин. За это его и ненавидят патриоты... Вы можете его трижды ненавидеть и обзывать кремлевским карликом, но этот карлик вывел свою страну на позиции второго государства мира...».

Із зацитованого важливо, зокрема, осягнути зміст останнього словосполучення: «карлик вывел свою страну на позиции второго государства мира». З цією метою звернімо увагу не на пропаганду «досягнень» нашого ворога під час війни, а розмір ВВП (валового внутрішнього продукту) на душу населення. Для цього достатньо

КРИВОРІЖЦІВ ПІД ЧАС РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ НАЦІЛЮЮТЬ ПРОТИ УКРАЇНСЬКИХ ЦІННОСТЕЙ

на відзначала Міжнародний день рідної мови. А днем раніше на You Tube-каналі російського ТАСС вийшла частина програми «20 питань Володимирі Путіну». В ній лідер Кремля розповів, що української мови не існувало до XVI століття, пояснив, чому правильно говорити «українці» – з наголосом на «а», та пояснив, що після розриву з РФ в Україні розвалилася вся економіка і Київ більше нічим не торгує, окрім русофобії.

– **Пані Оксано, як Ви можете прокомментувати слова Путіна?**

– Я можу сказати лише одне. Все те, що говорив Володимир Путін, з фактологічної точки зору для будь-якої хоча б мінімально освіченої людини – це марення психічно хворого. Проблема полягає в тому, що ця психічно хвора особа очолює сусідню з нами країну. Можна пригадати те, що делікатно сформулювала Ангела Меркель у 2014 році: «він живе у своєму світі». Це оптимістичний спосіб сказати, що він хворий на шизофренію і неадекват. У його світі «українського язика не существовало до XVI века». У його світі Росія, тобто Московія, була уже в X столітті, хоча вона тоді ще не існувала. У його світі ми «один народ», бо якимось так його вчили, чи я не знаю, що з ним відбувалося, – це питання до його психіатра чи психоаналітика. Проблема в тому, що поруч з ним немає ні психіатра, ні психоаналітика, але є, дайте, «ядерна кнопка», і тому цілий світ удає, що з ним можливий якийсь діалог, і якого можна якось утихомирити. Треба реально усвідомлювати, що сусідньою країною править соціально небезпечний шизофренік».

Прочитали? – Добре. А тепер звернімося до тієї ж «Домашньої газети» і відкриємо її число вже від 11 березня цього ж року, аби намагатися осягнути «глибинний» зміст деяких тверджень авторки матеріалу під заголовком «Извините, конечно», яка сховалась за псевдонімом Карина Боровик. Ось зміст цього, наприклад уривку:

«...Зеленского возвели на вершину так же неожиданно, как и Путина. И ему противостоит элита. И ему надо страну защитить, накормить, остановить внутренние военные конфликты и сепаратистские тенденции, обезопасить от потрясений. Все это Путин сделал. Но на это потребовалась гигантская работа – и целых 20 лет. Конечно, масштабы нашей страны куда меньше, и можно было бы надеяться, что нашим руководителям понадобится меньше времени, чтобы поднять впавшую в ничтожество Украину. Было бы желание и политическая воля. Увы, десятилетия проходят, годы «свистят, как пули у виска», а родина все глубже погружается в

спробувати найти «второе государство мира» у списку серед найбагатших країн світу. Наприклад, за посиланням <https://tsn.ua/svit/naybilshiy-vpp-katar-ocholyuyeyting-naybagatshih-krayin-svitu-1159146.html> інформація щодо цього подана під таким заголовком: «Найбагатші на планеті. Рейтинг ВВП на душу населення очолюють країни-карлики». А далі там зазначено: «Загалом ВВП на душу населення більше 45 тисяч доларів мають 29 країн». Але Росії (кожен бажаючий може це перевірити) там немає...».

В цьому ж матеріалі Карина Боровик зазначає ще один, важливий для всіх громадян України, момент: «...уж как стараются олигархи и их активисты, чтобы столкнуться лбами части населения, натравить людей друг на друга, постичь науку ненависти и вражды».

Аби з'ясувати, що ж це за «активистки» такі, які намагаються «столкнуться лбами части населения, натравить людей друг на друга», звернімося до іншого допису цієї ж авторки: під заголовком «Смертельный вирус», який вміщено в числі «Домашньої газети» від 4-го березня. Одну за одною наводжу кілька цитат із нього.

Перша:

«Все-таки хорошо, земляки, что нынешний президент родом из Криворога. Раньше наши ширые друзья-западцы, небось, и не знали, что на свете есть такой город – им он не интересен».

Друга:

«... я почему-то уверена: если бы хотели посадить уханьский самолет у нас, горожане бы не продемонстрировали такого скотства, как «культурный» Львов и его сателлиты Тернополь и Франковск».

Третя:

«Самое гнусное из всей этой вакханалии – то, что галичане, а за ними и полтавчане привычно скрывают свои эгоистичные побуждения за патриотичными лозунгами. Мол, они – настоящие патриоты нэньки в отличие от остального быдла...».

Тож, мабуть, наші шановні читачі вже зрозуміли, де саме публікує свої матеріали один із таких «активистов»; а точніше буде – «активисток». Так от, ця ж таки «активистка» в своєму дописі під заголовком «Смертельный вирус», так би мовити, «підвірусовує»:

«Удивительное совпадение: минимайданы, спровоцированные прилетом самолета из Уханя, случились именно в дни, когда свидомая часть общества пыталась навязать ему новый праздник – шестую годовщину Майдана. Всеобщего торжества добиться не удалось. Большинство граждан уже успело понять, что то дикое скакание и гибель людей, и захват

государственной власти кликой Порошенко привели только к новым несчастьям для страны. И что название «Революция Гигности» на самом деле есть злобная насмешка над происходящим...».

І тепер питання: що робити з таким ось «вірусом» ненависті, який міцно засів десь у мізках «активистки сотоварищи»?

2. ХТО СУМУЄ ЗА КОНЦТАБОРАМИ, ЗА «ЗАЛІЗНОЮ ЗАВІСОЮ», ЗА ГОЛОДОМОРАМИ?

Гріх не визнати, цікаво було читати частину матеріалів із останніх трьох чисел газети «Вестник Кривбасса». В тому числі – бесіду з народним депутатом України Володимиром Захарченком, який має «солидный опыт работы в органах внутренних дел», у числі від 4 березня... І особливо привернув до себе увагу ось цей уривок із неї:

«Когда меня коллеги-депутаты приглашают в гости в Харьков, Херсон, Полтаву, Львов и другие города, я вижу те огромные отличия, которые есть при сравнении с Кривым Рогом. Вы можете сказать: но то ведь областные центры. Да, это так. Но если сравнить суммы городского бюджета у них и у нас, сразу становится ясно: в Кривом Роге можно и нужно делать больше, чем сейчас делается... Так

а неизольовані труби опалення не гріли б атмосферу».

Але і ці два зацитовані вище матеріали, й інші, які певною мірою розкривають «самовільні художества» в діяльності місцевої влади, – очевидно, тільки для того, щоб зачепити за душі, так би мовити, правдою буття. Так, бо лінія його показу залишається ще «вчорашньою», «совецькою». Аби впевнитись у цьому, достатньо, наприклад, подивитись на останню сторінку газети від 4 березня, де (під рубрикою «По просьбам наших читателей») розміщено текст пісні «Мой адрес – Советский Союз». Навіщо? В чому була така величезна необхідність її розмістити? А якщо якась група читачів захоче, щоб опублікували текст гімну РФ чи Радянського Союзу, то теж треба буде публікувати? А вже нинішній очільник РФ, яка (вже тисячами!) нищить і калічить українців під час російсько-української війни, з величезною симпатією ставиться до тієї «імперії зла» і називає її розпад «гуманітарною катастрофою людства». Тож це означає, що й редакція «Вестника Кривбасса» сумує за часами «СССР»: за концтаборами, за «залізною завісою» від правди життя, за голодоморами, які винищили мільйони українців, чи не так?

сложилось, что месяц не был в Кривом Роге. Приехал и отметил для себя, какой грязный, серый и уныло смотрящийся у нас город. Кругом – мусор, валяются ветки, и никто это не убирает. Кривой Рог сейчас выглядит так, как будто вчера прошел ураган 2 июля 2019 года. Сегодня я ездил в 8 городскую больницу. Палаты, в которых лежат дети, находятся в ужасном состоянии. Там полно и других проблем, впрочем, как и в других больницах города. Эти вопросы должны, в первую очередь, волновать руководство города...».

Приємно також відзначити, що в цій газеті останнім часом почали нарешті з'являтися публікації українською мовою. Причому – досить інформативні, які стосуються роботи місцевих владців. Серед них, наприклад, матеріал під заголовком «Про життя великого міста на одному заціданні сесії міської ради», опублікований у числі «Вестника Кривбасса» від 11 березня. Тільки при цьому неприємно вразило, що авторку його представлено російською: Светлана Гнаповская.

А побудований він на розповіді депутати міської ради Людмили Бурман, яка торкнулась дуже важливого питання стосовно розподілу коштів міського бюджету. Для прикладу наведу ось цей уривок:

«Загалом за понад чотири роки депутатства я переконалася, що в розподілі коштів бюджету Кривого Рогу, який незабаром досягне відмітки у 8 мільярдів гривень, влада міста дотримується принципу політичної доцільності. Коли в штаті виконкому сім сотень працівників, а міські ЗМІ і так звана «соціальна реклама» на білбордах кричать, що все в Кривому Розі відбувається виключно з ініціативи міського голови, – я кажу: «Неправда!». Коли на так зване «здешевлення комунальних послуг» вже чотири роки роздають по 500 гривень, я стверджую: це розбазарювання міського бюджету і політична корупція! Бо політично незаангажований міський очільник мав би ініціювати заміну комунальних теплових, газових мереж і мереж водопостачання і водовідведення. І тоді кожна бабуся щомісяця отримувала б платіжку на значно меншу суму, бо вода тижнями не текла б з дір'явих водогонів,

3. «БОРЬБА ЗА УМЫ И СЕРДЦА». ТА – НА ЧІЮ КОРИСТЬ?

Ще років із двадцять тому це словосполучення («борьба за умы и сердца») було дуже популярним у нас в Україні серед журналістів, політиків, письменників... Уже навіть на рівні мови (російською) воно працювало проти українських цінностей (нашої історії, нашої культури, наших традицій, нашої мови і наших здобутків у діяльності українського громадянського суспільства і Української держави, починаючи зі здобуття незалежності, прийняття Конституції, здійснення Революції на граніті і завершуючи Революцією Гідності та протистоянням у війні із сучасною Московією, імперською ордою по-іншому). І ось тепер, читаючи і переглядаючи матеріали із місцевих газет майже наприкінці третього десятиліття існування незалежної Української держави, ми бачимо, на чію користь ця місцева преса і досі працює.

Боротьба за розуми і серця. Вона повинна бути не імітованою («как бы борьба»), Тим більше – не пропагандою якихось там міфічних досягнень ворога, а справжньою. А то виходить так, що, з одного боку (як в «Домашній газеті») – нещадна критика місцевої влади в дописах Наталі Чайковської і Наталі Шишки, і тут же – російськомовні статті... місцевого голови «Просвіти» Миколи Крамаренка та статті (частково спрямовані проти українських цінностей) Каріни Боровик. А ще – поряд зі збільшенням частки україномовних матеріалів – текст пісні «Мой адрес Советский Союз». Під час російсько-української війни такі свого роду «виверти» б'ють по українцях, причому іноді – так би мовити, прямою наводкою.

Але у цій війні може бути два результати (як і в усіх інших): перемога або поразка. А такою політикою керівництво названих газет поводить себе не по-українськи, бо тією чи іншою мірою ображає українські цінності в наших душах, і навіть – більше того...

Сергій ЗІНЧЕНКО,
фотокомпозиція автора.

ЛІТЕРАТУРНА

СВІТЛА КРИНИЦЯ

СТОРІНКА

НА ЦІЙ сторінці в числі – лише два автори і наш матеріал нової внутрішньої сторінкової рубрики «Кривий Ріг: слово з глибин минулого», який одночасно розповідає і про Кривий Ріг, і про Михайла Пронченка й того, хто про нього згадує: про Яра Славутича.

ВІРШІ СТАНІСЛАВА КІМАКА

Нижче подаємо маленьку добірку віршів Станіслава Кімака, більше відомого в Кривому Розі як талановитий педагог і фахівець з хімії. Це – учитель-методист, відмінник народної освіти, який здобув вищу освіту у Львівському університеті імені Івана Франка. У нього в Кривому Розі багато-багато вихованців, серед яких є й переможці обласних олімпіад з хімії, що свідчить про майстерність їхнього викладача.

Українці – нездоланні!

Мову нашу зневажали,
Перепони їй снували
Росіяни, австріяки,
Гоноровії поляки.

Вішали на нас дощечки,
Як дзвіночки на овечки.
Нас перідили різками,
Душі ранили словами.
Цим лише вони сприяли:
Нездоланними ми стали,
Зберегли свою ми мову –
Нації стійку основу!

х х х

Завітав на ганок
Кришталевий ранок.
Золоті брови,
Сонячні шовкові,
Очі волошкові,
Сповнені любові.
Вражений красою:
Чистою, святою

х х х

Наша мова світанкова,
Синь небесна, барвінкова,
Дзвін колосся золотого,
Усмій сонечка святого.
Барвами веселки грає,
Душі людям звеселяє,
Проростає в них корінням,
Щедро родиться насінням.
Якщо мову забуваєш,

То коріння ти втрачаєш,
І стаєш космополітом,
Схожим на пустелю літом

МАТІНКА

Чорнобривці коло хати
Посадила наша мати,
Там росте трава шовкова,
Лине мова барвінкова.

Приспів:

Пісня ця пливе із серця,
Мов кришталь-вода
з джерельця,
Втішить чулу, любу неньку,
Ту голубоньку рідненьку

Вітер пісню вчув блаженну,
Підхопив, як наречену,
І поніс у тії хвилі,
Де були ми всі щасливі.

Приспів:

Щира мама-берегиня,
Ніби тепла літня хвиля,
Обцілує, приголубить,
Бо безмежно всіх нас любить.

Приспів:

Ми для неї – скарб у серці,
Ніби барви у веселці.
Не завжди ми те цінуєм,
Та колись же пошкодуєм
(Втративши її - відчуєм)...

Приспів

ВІДВЕРТО, ВІД СЕРЦЯ

Ірина НОВІКОВА

х х х

Я для тебе сію м'яту,
Посадила ніжні клени,
Щоб ходив їх поливати,
Щоб веселим ріс у мене.

Мій білоголовче милий,
Мені снилися лелеки,
що тебе крильми прикрили
від оранжевої спеки.

Синьку, ждуть давно на тебе
Черевички зеленасті.
Небо прихилити треба,
Щоб ходив ти вік у щасті.

А поки що ти для мене
Лиш фантазія почата.
Ждуть на тебе ніжні клени
І пахуча рута-м'ята.

х х х

Ясні зорі, тихі води –
То земля твоя, мій сину.
Сон твій у блакиті ходить,
А вертає в Україну.

Спи, синочку. Спить у лузі
У солодких снах калина.
Є у тебе вірні друзі
Й рідна мати – Україна.

Квітка Івасюк народилася 1949 року на Апостолівщині Січеславської області. Закінчила Київський педагогічний університет ім. Драгоманова. Тривалий час працювала вчителем української мови та літератури. Поезією захопилася з юних років. Перші вірші її були надруковані в «Прапорі Юності» в середині 1960-х років.

Зрілі твори Квітки Івасюк – поезії, що висловлюють переживання жінки-українки, жінки-матері. У її віршах звучить відгук на важливі події сьогодення. Поетеса відчуває гостру потребу висловити свою морально-етичну та громадянську позицію, небайдужість до долі рідного народу. І, разом з тим, її творам притаманна особлива ліричність і мелодійність.

Поезії Квітки Івасюк увійшли до збірок «Самоцвіти», «Намалюй мені ніч», «Свято Різдва» та інші видання. Але, на жаль, левова частка творчого доробку цієї талановитої поетеси залишається невідомою українському читачу і досі чекає на друк. На сторінках «Промінь Просвіти Є» вона друкується вперше. Тут презентовані вірші, в яких звучить тема материнської любові, що, як лейтмотив, пронизує її творчість.

Прийде час – і я, мов колос,
Упаду між буйним цвітом.
Будеш довго ти мій голос
Чути над безмежним світом.

Ясні зорі, тихі води
Полишу тобі, мій сину.
Хай талан над світом ходить,
А вертає в Україну.

ПРОЩАННЯ

Ридають мої пальці, як ніколи,
Намиста доторкаючи разки;
І світиться росою рідне поле,
Що викохало карі колоски.

Я сина проводжаю на світанні.
Душа ступає, наче по голках,
Бо мовив ти слова мені останні,
І чули їх півні на рушниках.

Немов жива, вишивана калина
Припала враз до синових плечей...
...Ішла за новобранцем Україна
І піднесла хустинку до очей.

Квітка ІВАСЮК

КРИВИЙ РІГ: СЛОВО З ГЛИБИН МИНУЛОГО

«... ЗНАЙШОВСЯ ДОБРИЙ СПІЛЬНИК»

Свого часу Кривий Ріг став першим містом моєї юності. Саме в ньому я й познайомився з Михайлом Пронченком, місцевим поетом, опісля діяльним громадським і культурним діячем.

Індустріальне місто Кривий Ріг манило мене ще в ранньому дитинстві. Пригадую, як одного разу влітку ми вирушили з нашого хутора Жученки, на Гур'ївському узліссі, в суботу опівдні до міста – на базар наступного дня. Доїхали до околиць Кривого Рогу пізно ввечері й заночували при дорозі просто неба, на великому возі, покритому сіном. Мабуть, семирічний, я стояв на «фургоні», обкованому обручами, мов на танку, й милувався «електричними зорями», що запрудили все місто. З нашого воза, на невеликому горбі, здавалось воно неймовірно чарівним і таємничим. Місяць ще не з'явився на небі, було темно, а спереду стелилася невиразна територія темряви, цяцькована рядами лихтарів світлими близнами, якимись блідими овалами прояснень, що означали площі...

Років десять пізніше я вже сам відвідував це місто вдень, і було воно більше буденним, аніж святковим... З наступних літературних зустрічей

(у редакції газети «Червоний гірник») пригадую... На прохання Михайла я читав свої перші зелені вірші про степи, козацькі могили, шовковий шум золотих ланів під вітерцем у безхмарному небі. Правда, спершу в мене був епітет «блакитний», але одна поетка, літня й розумна жінка, сам на сам порадила мені заступити його словом «безхмарний», «щоб не чіплялися активісти». Отже, була така собі степова лірика молодого початківця. Мені не давали спокою на тому вечорі й суворо критикували за «старосвітську тематику». Але я, самотник, що виріс на хуторі, загубленому в степах, що втік із дороги на заслання ще восени 1932 року, а потім пережив і голодомор наступної весни, зовсім не думав оспівувати колгоспи та сталінську конституцію й т. п. А саме того вимагали на тій літературній зустрічі якісь «какаючі» представники радянської влади. Не зважаючи на присутніх, Михайло хвалив мене (це одне вже було виявом героїзму!), а мені було дуже приємно слухати козацький опір, що раптом став стіною для чужорідних елементів. Лоскотало в грудях не стільки від похвали, як від того, що знайшовся добрий спільник.

Яр СЛАВУТИЧ (Григорій ЖУЧЕНКО),
український поет, перекладач.
(3 книги «Пронченко Михайло
Семенович «Кобза»
Вибрані твори і спогади сучасників»,
м. Дніпропетровськ,
ВПОП «Дніпро», 1995 рік, стор. 117-118).

Промінь Просвіти Є
Видавець і засновник – ГО «Криворізьке міське правозахисне товариство».
Свідоцтво про державну реєстрацію
№ 2162 – 900 р, видане 23.02.2017 р.
Передплатний індекс: 60093
Адреса редакції: 50099, м. Кривий Ріг,
вул. Церковна, буд. 3, к. 210. e-mail: kmpzt@ukr.net.
Тел. 067-568-39-73, 050-413-12-95

Редактор газети: Сергій ЗІНЧЕНКО.
Редакційна колегія: Сергій ДАШ-
КОВСЬКИЙ, Сергій ЗІНЧЕНКО, Микола
КОРОБКО (голова об'єднання), Олександр
ЧИЖИКОВ. Логотип виготовив Вадим
БОРИСЕНКО. Газета виходить двічі на
місяць. Комп'ютерна верстка Л. Верьовки.

Відповідальність за точність наведених фактів, цифр та імен несуть автори матеріалів.
Редакція не рецензує і не повертає рукописи.
За умови використання наших матеріалів посилання на газету «Промінь Просвіти Є» обов'язкове.

Газету друкує офсетним способом
КП «Криворізька друкарня»
Криворізької міської ради
50050, м. Кривий Ріг,
пр. Металургів, 28,
тел. 90-63-35.
Обсяг – 1 друкований аркуш.
Наклад – 1000 примірників.
Замовлення № 352.